

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí v Bratislave 9. novembra 2016 v trestnej veci odsúdeného **M. U.**, pre trestný čin vraždy podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. e/, písm. f/ Trestného zákona, účinného do 31. decembra 2005, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 4. mája 2016, sp. zn. 2Ntok/2/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného **M. U.**
s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Senát Krajského súdu v Bratislave na verejnom zasadnutí 4. mája 2016, na podklade návrhu odsúdeného **M. U.** na povolenie obnovy konania z 29. decembra 2015, ktorý doplnil ďalšími podaniami, a to aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Branislava Šubu, v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave, sp. zn. 1T/62/1992, rozhodol tak, že podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného **M. U.** na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil, po porade so svojím obhajcom, na verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia (č. 1. 28) a následne ju aj písomne odôvodnil podaním z 22. júla 2016 (č. 1. 38- 45). Odôvodnenie sťažnosti doplnil aj prostredníctvom obhajcu Mgr. Šubu, podaním z 8. augusta 2016.

V dôvodoch sťažnosti odsúdený uviedol, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Ntok/2/2015, zo 4. mája 2016 napáda pre porušenie Trestného poriadku, čl. 6, čl. 13, čl. 14, čl. 3 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a pre porušenie Ústavy

Slovenskej republiky. Uviedol, že krajský súd v konaní o obnove konania zamlčal listinný dôkaz, a to list F. J., ktorý predložil súdu na verejnom zasadnutí a v ktorom F. J. detailne opisuje, ako sa mu T. P. priznal k vražde poškodeného S. a aj to, prečo ho zavraždil. List J. je novou skutočnosťou, pretože tento ako svedok nikdy v zmienenej kauze nefiguroval a výpoveď F. J. je spôsobilá privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre M. U..

Listy J. K. a M. Ž. krajský súd síce nezamlčal, ale tiež ich nebral do úvahy, hoci sú to tiež dôkazy súdu skôr neznáme a spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Sťažovateľ ďalej konštatuje, že súd a ani prokurátor nikdy neposkytli žiadny dôkaz o tom, že nebohého S. zavraždil M. U.. Nikdy vo veci nebola vykonaná rekonštrukcia, ktorá by preukázala, že priebeh leopoldovskej tragédie prebiehal inak, ako to je uvedené v rozsudku.

Sťažovateľ v sťažnosti dáva najvyššiemu súdu do pozornosti znalecké posudky z odboru lekárstva, ktoré popisujú, aké zranenia poškodený S. utrpel na bruchu a na hrudi, že po týchto bodných poraneniach mohol poškodený žiť ešte maximálne 10 minút, pričom táto časová okolnosť tiež vylučuje, že ho mohol zavraždiť odsúdený U..

Krajský súd pri rozhodovaní nebol nezaujatý a nestranný, pretože bolo síce ustálené, aký nôž bol na vraždu použitý, ale nebolo ustálené, kto tento nôž mal. Testy DNA nikdy neboli vykonané. Takéto testy na šatách U. a P. by preukázali, že U. nevraždil, lebo na jeho šatách nie je žiadna krv nebohého S..

Krajský súd tým, že dal zničiť aj šaty aj spomínaný nôž, bráni U. v dosiahnutí zákonnosti a spravodlivosti a v možnosti reálneho dosiahnutia obnovy konania.

Obhajca odsúdeného v doplnení sťažnosti uviedol, že je nutné v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania vypočuť odsúdeným navrhovaných svedkov a bývalých spoluobvinených, pretože len oni môžu potvrdiť nové skutočnosti. V pôvodnom konaní vypovedali v procesnom postavení spoluobvinených a ich snahou bolo zbaviť sa úplne trestnej zodpovednosti alebo aspoň zmenšiť svoj podiel na skutkoch, ktoré sa im kládli za vinu. Dnes by vypovedali v procesnom postavení svedkov, s patričným poučením o hroziacej sankcii za prípadnú krivú výpoveď. Vyslovil názor, že bez vypočutia

navrhovaných svedkov a bývalých spoluobvinených dochádza k porušeniu zásady ústnosti a práva na obhajobu odsúdeného U. v rámci konania o obnove konania.

Považuje za nevyhnutné vykonať i rekonštrukciu, ktorá by odsúdeného U. jednoznačne vylúčila ako páchatel'a.

Dôkazy, ktoré boli v pôvodnom konaní vykonané, by teraz boli vykonané s novým obsahom (zmeny vo výpovedi bývalých spoluobvinených) a mohli by znamenať priaznivejšie rozhodnutie pre odsúdeného U..

Navrhol, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a rozhodol, že povoľuje obnovu konania v trestnej veci odsúdeného M. U., vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1T/62/1992.

Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 a nasl. Trestného poriadku), po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 402 ods. 3 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote.

Na podklade podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Najvyšší súd v súvislosti s dôkazmi, ktoré žiadal vykonať odsúdený M. U. v návrhu na povolenie obnovy konania poznamenáva, že pri posudzovaní, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, súd rozhodujúci o návrhu postupuje v dvoch na seba nadväzujúcich etapách: v prvom rade hodnotí návrh na obnovu konania z hľadiska, či sú v ňom uvádzané také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli skôr, teda v pôvodnom konaní alebo v konaní o predchádzajúcich návrhoch na povolenie obnovy konania, súdu známe. Skutočnosťou súdu skôr neznámou sa pritom rozumie objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 ods. 4 Trestného poriadku). Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t.j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980). Po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v tom smere, či by tieto mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok (druhá etapa). Až v prípade, že sú kumulatívne splnené obe uvedené podmienky, súd môže obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia povoliť, v opačnom prípade návrh na obnovu konania zamietne pre nesplnenie zákonných predpokladov. Dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Odsúdeným uvádzané skutočnosti, ktoré prezentuje ako nové, súdu doposiaľ neznáme, takými skutočnosťami nie sú. Osoby, ktoré odsúdený navrhol opakovane vypočuť, boli v pôvodnom konaní vypočuté a ich výpovede boli hodnotené v kontexte aj ostatných vykonaných dôkazov. Správne krajský súd vo svojom rozhodnutí konštatuje, že v konaní o povolení obnovy konania nie je možné preskúmavať vecnú správnosť meritórneho

rozhodnutia v pôvodnom konaní opakovaným výsluchom spoluobvinených alebo svedkov, ktorí v pôvodnom konaní k rozhodným skutočnostiam vypovedali.

Navrhovaný výsluch odsúdeného U. na detektore lži tiež nemožno považovať za okolnosť odôvodňujúcu povolenie obnovy konania, pretože ako to konštatuje aj samotná obhajoba, výsledky získané na detektore lži nie je možné v trestnom konaní použiť ako dôkaz.

Pokiaľ sa odsúdený domáha testov DNA na noži, ktorým bol poškodený S. usmrtený a na jeho šatách, sám vo svojej sťažnosti konštatuje, že tieto predmety už boli zničené.

Ani navrhovaná rekonštrukcia po uplynutí približne 25 rokov od skutku nie je spôsobilá v kontexte ostatných dôkazov zmeniť rozhodnutie o vine odsúdeného U..

Konštatovanie odsúdeného U., že krajský súd v konaní o povolenie obnovy konania zamlčal list F. J. nie je pravdivé, pretože písomné podania F. J. sú zadokumentované v spise na č. l. 21 – 25. Najvyšší súd však konštatuje, že hodnotenie súdu v tom smere, že ani vykonanie dôkazu výsluchom F. J. na verejnom zasadnutí by tento dôkaz nemohol sám o sebe a ani v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok, považuje za správne.

Rovnako v dôvodoch sťažnosti odsúdený neuviedol žiadne nové skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania, čo do verifikácie a prehodnocovania už vykonaných (a obsahovo nezmenených) dôkazov, či skutočností, na základe ktorých bol ustálený skutkový stav súdom v pôvodnom konaní, ani preskúvanie vecnej správnosti rozhodnutia (R 6/1997), či zákonnosť postupu súdu vo vzťahu k obhajobe (R 35/1988). Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne (t.j. konečným výpočtom) stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky

skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Sťažnostný súd (rovnako ako súd prvého stupňa) dospel k záveru, že návrh na povolenie obnovy konania bolo potrebné z dôvodov v ňom uvedených odmietnuť.

Sťažnosť odsúdeného nebola dôvodná, a preto ju Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. novembra 2016

JUDr. Jana S e r b o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová